

Milé kolegyně, milí kolegovia,

tentokrát sa budeme venovať **téme EIA**. V ostatnom roku sa stala v Európe opäť aktuálnou, nakoľko sa vyskytlo 17 prípadov tohto ochorenia v Nemecku, a ďalšie v Holandsku, Švajčiarsku, Španielsku a Macedónsku. Vo väčšine prípadov išlo o kone na pólo.

Infekčná anémia koní (EIA):

EIA je celosvetovo sa vyskytujúce vírusové ochorenie equidov, ktoré môže prebiehať (per-) akútne s letálnym koncom, ale aj chronicky. Často pozorujeme rekurentné horúčky, anémiu, trombocytopéniu, distálne edémy a výraznú stratu hmotnosti. Prenos sa uskutočňuje infikovanou krvou: krv cicajúcim hmyzom, iatrogénne infikovaným injekčným materiálom, ale aj intrauterinne. Citlivé sú okrem koní aj poníky, somáre, muly, mulice a zebry. Na ľudí a iné druhy zvierat vírus nie je prenosný.

Raz infikovaný kôň zostane celoživotne infekčný a séropozitívny.

Kvôli variabilnej antigénovej štruktúre nedokáže imunitný systém vírus eliminovať, vírus perzistuje v organizme. Všetky séropozitívne kone staršie ako 6 mesiacov sa považujú za nositeľov vírusu, mladšie kone môžu byť séropozitívne vďaka materským protilátkam.

Inkubačná doba je za normálnych okolností 1-3 týždne, môže však trvať aj niekoľko mesiacov. Infikované kone môžu často zostať celé roky bez objavenia sa symptómov, sú ale plne infekčné!

Pre **rutinný dôkaz** prichádzajú do úvahy dva testy:

- 1) Cogginsov test (= agar - gelový imunodifúzny test), ktorý je doteraz rozhodujúci pre všetky úradné procesy a pri exportných vyšetreniach.
- 2) cELISA, ktorý vykazuje výrazne vyššiu senzitivitu, avšak v pozitívnych prípadoch musí byť potvrdený Cogginsovým testom. Negatívne výsledky cELISA sa považujú za spoľahlivo negatívne. Výhodou cELISA je rýchlejšia dostupnosť výsledkov (výsledky ELISA sú spracované za jeden pracovný deň, Cogginsov test beží 2-3 dni).

Prípadová štúdia

Na záver ešte skrátené zhrnutie jednej prípadovej štúdie, ktorá je síce už niekoľko rokov stará, ale objasňuje, ako ťažko rozpoznateľné toto ochorenie spočiatku často býva.

U teplokrvníka sa vyskytovali recidivujúce horúčky >40°C bez ďalšej orgánovej manifestácie. Kôň sa už asi 8 rokov nachádzal v stajni. Nebol v zahraničí ani neprišiel do kontaktu s importovanými koňmi. V anamnéze nemal epizódy horúčkovitého ochorenia. Nasadenie systémových antibiotík a nesteroidných antiflogistík malo vždy len krátkodobý efekt na zníženie telesnej teploty. Spočiatku bol kôň v dobrom celkovom stave a primerane žral. Biochemické vyšetrenie krvi nebolo ničím nápadné. Opakované vyšetrenia krvného obrazu v priebehu cca 2 týždňov nevykazovali ani najmenšie odchýlky, či už v červenom krvnom obraze, v počte leukocytov alebo v diferenciálnom krvnom obraze. Kôň bol očkovaný proti influenze a tetanu. Sérologicky a pomocou PCR boli spravené vyšetrenia na kónsky herpesvírus 1 a 4, vírus arteritídy koní, babeziózu, anaplazmózu, Streptococcus equi sp. equi a leptospirózu. Všetky výsledky boli negatívne. Po takmer dvoch týždňoch sa celkový

stav koňa rapídne zhoršil. Vtedy bol v rámci diferenciálnej diagnostiky urobený Cogginsov test. Tento sa po dvoch dňoch ukázal ako pozitívny.

Na tomto príklade je zrejmé, že EIA sa môže objaviť aj tam, kde sa toto ochorenie zdá anamnesticky nepravdepodobné. Infikované kone zostávajú často roky nerozpoznané. Tomu zodpovedá aj obťažnosť epidemiologického spracovania. Nielen pri anémiách, ale aj pri recidivujúcich horúčkach, trombocytopeniách a výraznom chudnutí musí byť EIA zahrnutá do diferenciálnej diagnostiky.

Strach majiteľov je veľký, najmä kvôli nutnosti eutanázie z epidemiologicko-hygienických dôvodov. Mnohí preto odmietajú vyšetrenie na toto ochorenie – až kým nie je úradne nariadené. Priťažujúcou skutočnosťou je pre mnohých majiteľov aj to, že musia byť utratené kone, ktoré sú väčšinou plne zdravé a úspešne využívané v športe. Tu je nevyhnutné poriadne vysvetlenie, aké nebezpečenstvo predstavuje infikovaný, ale zdravý nosič vírusu pre stajňu, chov a ostatné kone, ktoré s ním prichádzajú do kontaktu. Väčšinou sa v okolí infikujú len niektoré zvieratá. Vírus sa vo vektoroch nerozmnožuje ale sa nimi priamo prenáša. Preto je dôležitá prevencia proti hmyzu. Infekčné riziko ovplyvňujú faktory ako hustota miestnej populácie, výskyt krv sajúceho hmyzu a doba pobytu infikovaných zvierat v skupine.

LABOKLIN ponúka širokú paletu dôkazov protilátok (sérológia) ako aj dôkazov pôvodcov (kultivácia, ELISA, alebo aj PCR). Práve v rámci PCR dôkazov sme zostavili mnoho balíčkov podľa symptómov, ktoré pomáhajú dokázať alebo vylúčiť veľký počet možných pôvodcov ochorení. Pre dôkaz EIA ponúkame Cogginsov test ako podklad pre export koní, ako aj cELISA test pre rýchlu a veľmi senzitívnu diagnostiku.

Z laboratória v Bratislave Vás srdečne zdraví

tím LABOKLINu s. r. o.